

Trots att den taktuppgång som ska ske vecka 10 inte är mer tillfälligt än något annat i fabriken envisas företaget med att hellre ta in bemanningsföretag än att anställa folk på riktigt. Det finns mycket att säga om detta. Här är två synpunkter.

BEMANNINGSFÖRETAG 1

En studie från Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin i Umeå visar nu att tillfälligt anställda mår sämre än fast anställda.

I en stor undersökning som pågått sedan 1981 syns ett klart samband mellan tillfälliga anställningar och hälsa. Framst var det psykisk ohälsa som drabbade dem med tillfälliga jobb. Forskarna ser det som ett resultat av ökad oro för att stå utan jobb och sämre ekonomisk situation än folk med fasta jobb.

Ytterligare ett skäl att kräva att de mängder tillfälligt anställda som tagit in ska få fasta jobb. Och att, tills vidare, ta extra bra hand om dessa arbetskamrater.

BEMANNINGSFÖRETAG 2

I sitt senaste brev skriver produktionsdirektören Magnus Hellsten om att företaget nu anställer nya personer.

“Avgörande för vår framgång är också att vi tar emot dessa nya medarbetare på ett bra sätt. De ska välkomnas och introduceras i arbetet så att de känner sig delaktiga. De ska också få vara med och driva den fortsatta utvecklingen tillsammans med alla oss som finns här idag.”

Det låter ju väldigt bra men hur tror företaget att människor ska kunna känna sig “delaktiga” och “driva den fortsatta utvecklingen” om deras arbetsgivare heter Lernia eller Adecco och de behandlas som andra klassens anställda och vet att de kan vara borta från fabriken från den ena dagen till nästa?

Vill företaget ha engagerade medarbetare är det minsta de kan göra att anställa alla som jobbar åt dem.

Blåback - följetongen fortsätter

Det verkar inte finnas någon ände på eländet bland blåbacksförarna på Logistik som vi skrivit om i flera nummer under hösten. *Kvasten* fick en pratstund med några av dem i pausrummet i TV.

Problemen med de tunga lyften och stressen finns fortfarande kvar. Tyvärr också den obehagliga personalpolitiken.

– Det har lugnat sig lite nu på dagtiden men det verkar som om företaget lagt sin energi på att jävlas med kvällen istället, säger en av dagtidarna och visar upp dagboksanteckningar som en arbetskamrat från kvällen gjort. Det är skakande läsning om hur chefer trakasserat en person för att till sist lämna över en uppsägning.

– Efter många turer är fallet nu uppe till förhandling med Verkstadsklubben och vi förutsätter att företaget måste backa, säger de förare vi talat med.

– När vi kommenterat hur cheferna betett sig har vi blivit kallade “uppviglare” och hotats med att skickas på disciplinsamtal till högre chefer.

Det finns många märkliga historier på Logistik som får en att undra över hur företaget egentligen tänker:

– Ett par av våra arbetskamrater råkade ut för något mycket märkligt, berättar en truckförare. En dag kom chefen och klappade dem på axeln och sa att eftersom de var så duktiga skulle de få speciella jobb med en ny godsmottagning som skulle byggas upp

i TC. Det var inte något erbjudande utan ett ensidigt beslut uppifrån men med tanke på hur det blivit här på Blåback tänkte de att det inte var så mycket att säga om. Men det blev inte som de tänkt sig. Av de nya jobben såg de inte röken! Vad som hände var att de skickades ut att köra truck i TC, ett tyngre jobb än det de hade tidigare.

– I höstas blev en annan av våra arbetskamrater omplacerad dit. Det var en mycket omtyckt och duktig kille men “problemet” med honom var att han sa som det var till cheferna. Så de bestraffade de honom med att skicka ut honom att köra i TC. Efter våra protester fattade de högre cheferna att de var ute på tunn is. Men de var så fast i sin prestige att de inte kunde ge honom sitt gamla jobb tillbaka, istället fick han ett nytt, bättre jobb. Men det märkliga var alltså att det han fick som straff fick nu dessa arbetskamrater som belöning. Som en av dem sa: “Skillnaden mellan en klapp på axeln och en spark i baken är mindre än en meter.”

Förtroendet för ledningen på Logistik har inte direkt ökat av detta och det kommer nog att dröja innan någon tackar ja till en “belöning” nästa gång.

BREV TILL KVASTEN

Femtio fel år

I alla år har de som fyllt 50 fått en present av företaget värd 2 000 kronor. Det är trevligt, inte minst eftersom många som fyller 50 under den tiden man jobbat här har varit anställda i företaget i många år, inte sällan upp emot trettio.

För två år sedan då företaget skulle “vrída ur handduken” drogs detta in och de som fyllde 50 fick ingenting i present...

Nu går det lite bättre och nu är det utdelning igen. Trevligt för dem som fyller år nu., men vi var några som fyllde 50 två år för tidigt. Man ska inte vara avundsjuk, men nog svider det lite... Vi hade ju en ledig dag och den tackar vi för.

Marre

Sparsamhet?

I korridoren mellan TC 10 och TC 8 sitter det ett antal chefer och tekniker. Där finns också en toalett där kranen har runnit i snart två månader. Jag tycker att det rimmar illa med alla uppmaningar om sparsarsamhet. Vad sägs om att börja där ni själva sitter?

Sparsam metallare

Arbetsgivarna glada – men vill ha mer

Nu finns facit för förra årets avtalsförhandlingar. Och det är rätt tydligt vem som har dragit vinstlotten.

– Det gick bra för arbetsgivarna under avtalsrörelsen 2010.

Orden är inte ur någon kritisk artikel i *Kvasten*. Det är arbetsgivarnas högste boss, Svenskt Näringslivs ordförande Kenneth Bengtsson som uttalat sig i LO-tidningen.

Och han har skäl att vara nöjd. Det visas inte minst i ett pressmeddelande från Medlingsinstitutet, den statliga myndighet som bland annat har till uppgift att minska antalet strejker:

“Den hittills uppmätta löneökningstakten för 2010 (januari–oktober) uppgår till historiskt låga 2,4 procent såväl för hela ekonomin som för näringslivet.”

När Medlingsinstitutet lade fram sin rapport för 2010 var institutets chef mycket nöjd:

– Särskilt med hänsyn till de problem som målades upp inför avtalsrörelsen 2010 kan vi konstatera att lönebildningen fungerat väl, summerar Medlingsinstitutets generaldirektör Claes Stråth. Vad generaldirektören menar med att “lönebildningen fungerat väl” förklaras av en av institutets ekonomer:

“Löneökningstakten bromsades in tydligt under 2010 och ligger nu på historiskt låga nivåer.”

Diagrammet här bredvid visar att det inte är någon tillfällighet utan en trend. Mellan 1993 och 2009 minskade lönerna i Sverige med ungefär en tredjedel jämfört med andra industriländer.

NÄSTA MÅL: TURORDNINGEN

Men arbetsgivarna hade inte varit arbetsgivare om de hade varit nöjda. Som vanligt kräver de mer.

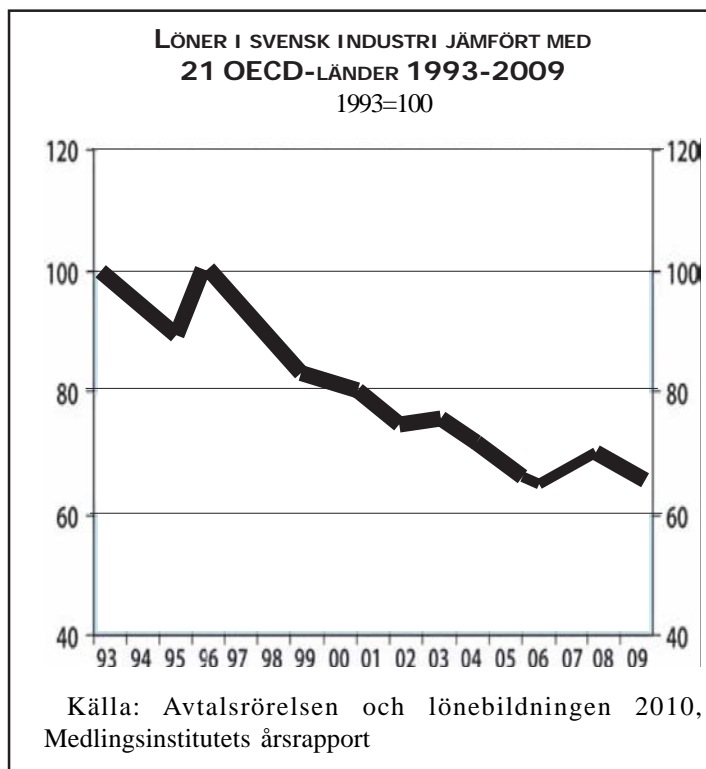
Stärkt framgången i förra avtalsrörelsen riktar Kenneth Bengtsson och Svenskt Näringsliv nu in sig på sin gamla favoritfråga: turordningen vid uppsägningar. Som vi alla vet

efter uppsägningarna 2008 kan företagen säga upp i vilken ordning de vill om de får godkännande av facket. Men det räcker inte för arbetsgivarna, de vill kunna säga upp folk helt efter egen vilja, utan att ta hänsyn till de regler som finns i Lagen om Anställningsskydd, LAS. I januari tillsatte LO och Svenskt Näringsliv en gemensam arbetsgrupp för att diskutera frågor turordningen som ska vara klar under våren.

KRYMPANDE FACK

En annan intressant uppgift i Medlingsinstitutets rapport gäller den fackliga organisationsgraden, alltså hur stor del av de anställda som är med i någon fackförening. Också denna statistik borde göra arbetsgivarna belåtna. Under samma period som våra löner minskat mot omvärldens, 1993-2009, har organisationsgraden minskat från 85 procent till 71, i den privata sektorn från 78 till 65 procent. Den stora förlusten är i åldersgruppen under 30 år där många idag är arbetslösa eller hoppar runt mellan tillfälliga jobb.

Sedan 1993 har vi alltså fått sjunkande löner jämfört med omvärlden och svagare fack. Kan det finnas ett samband? Och är det i så fall svagare fack som ger sämre löneutveckling eller är det så att fackföreningar som inte klarar av att slåss för lönerna förlorar medlemmar? Eller handlar det kanske båda delarna?

FÖRHANDLINGAR I HÖST

Hur som helst så börjar det nya förhandlingar om våra löner och arbetsvillkor i höst. Säkert kommer arbetsgivarna då att föra fram nya krav om försämringar i turordningsreglerna. För vår del har vi en hel del att kräva av våra fackliga representanter, både när det gäller att inte ge efter om turordningen och att se till att inte kurvorna ska peka ännu brantare neråt så här års 2012, såväl när det gäller löner som facklig organisering.

Lars Henriksson

När jobben blir sämre, när chefen är orättvis, när man känner sig överkörd av företaget och vill göra något åt det, vad gör man då? Snackar ihop sig, så klart! Så har arbetare gjort i alla tider och fortsätter än idag. Genom att komma överens om vad man ska göra och inte göra går det alltid att sätta press på arbetsgivaren och få ett bättre läge.

Detta enkla faktum finns beskrivet i en liten bok som heter just Hopsnackat. Boken innehåller 35 korta berättelser från 25 olika arbetsplatser där folk snackat

**EN
VIKTIG
LITEN
BOK**

ihop sig och, mer eller mindre framgångsrikt, själva försökt förbättra sin situation. Det är en bok som alla som bryr sig om hur de har det på jobbet borde läsa (och vem gör inte det?) och ger mer än åtskilliga fackliga kurser.

Hopsnackat finns att köpa på de flesta internetbokhandlar för en billig penning. Om det är flera av Kvastens läsare som är intresserade så hör av er till kvastentips@hotmail.com så kan vi göra en gemensam beställning och troligen få ett ännu bättre pris.